

existențiale, cu tentă morbidă, ale poetului Stratan. Elocventă interpretarea lui Mikko Raasakka, căruia îi și este dedicată partitura, minuțios în datele tehnice și în cele expresive deopotrivă, creativ în dialogul cu muzica nouă în care este specializat în fapt. 3. *Simfonia I* de Tiberiu Olah a pus punct... ieșirii și revenirii lui Ulysse la patria interioară. Creație a anilor 1956, *Simfonia* lui Tiberiu Olah e gândită în formă tripartită, dintr-o asociere meșteșugită de ample discursuri orchestrale, la început grave, ca un *de profundis* ce înaintază în mase compacte de sonorități și ritmuri contrapunctice combinate cu inserturi modale sporadice la suflători. Cu finețea de spirit recunoscută, dar și cu un simț remarcabil al proporției și echilibrului de forțe, Tiberiu Olah nu întârzie să destindă tensiunile acumulate în răstimpuri, prin introducerea unor breșe luminoase precum motivele duioase ale unui cântec de leagăn inițiat de clarinet, sau pasajele vapo-roase ale harpei, ori ale unui flaut discret, absorbite de netezimea speculară a vidului. Caracterul modal al muzicii translează, prin puntea cantabilă a suflătorilor, înspre atmosfera de *turnir* medieval, grație timbrurilor metalice, aproape solemne ale alăturilor – excelente ca acuratețe și virtuozitate –, se refugiază într-o fugă generatoare de texturi eterofonice polifonizate, iar în final

Ulysse (alias creatorul contemporan) a sfârșit prin a se întoarce la *centru*, la *matcă* (Itaca), în cazul nostru la imuabilitatea reperelor universal-valabile, așa cum o dovedește fiecare ediție a SIMN.

Despina PETECEL THEODORU

Expresii ale non-conformismului – cvartetul Solartis

“Nu oricare patru muzicieni pot alcătui un cvartet, trebuie să fie patru tineri capabili care să aibă ca scop împărtășirea muzicii, atât unii altora cât și publicului, indiferent de genul acestuia, de locație și nu în ultimul rând care să fie deținătorii unui dozaj perfect de nonconformism.”

Solartis

Sabin Penea (vioara I), Ana Maria Marian (vioara a II-a), Laura Zecheru (violă) și Andrei Nițescu (violoncel), masteranzi ai Universității Naționale de Muzică București sau, într-un cuvânt, Solartis, s-au

numărat, în postură de ansamblu, pe lista celor mai tinere formații camerale programate în cadrul Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi. Constituit abia acum 4 ani prin fuziunea celor patru instrumentiști extrem de talentați, cvartetul respectiv este deja laureat al unor concursuri naționale și internaționale (dintre care aș menționa Premiul al II-lea și Premiul special “Antonin Dvorak” în cadrul Concursului Internațional de Muzică de Cameră – Plovdiv, Bulgaria) și bursier al International Summer Academy (o tabără de vară găzduită de University of Music & Performing Arts din Viena). Și nu în ultimul rând, același Solartis este protagonistul unei serii de episoade on-line intitulate *Arts District*, în care, prin intermediul unor

concepte inedite, au dat viață sugestiilor sonore descriptive ce valorificau spații culturale readuse la potențialul lor inițial.

În după amiaza zilei de 25 mai, cvartetul Solartis a ales să interpreteze, în sala Auditorium a Universității Naționale de Muzică, un program ce acoperea o arie stilistică reprezentativă pentru diferite generații de compozitori: Cvartetul de coarde nr.3 semnat de Bogdan Vodă, Cvartetul de coarde nr.16, “*Atemporal Landscape*”, aparținând lui Corneliu Dan Georgescu, *Dance Macabre* de Frank Zabel și Cvartetul de coarde nr.2 al lui Viorel Munteanu.

În primă audiție absolută, Cvartetul lui Bogdan Vodă, aparent ancorat într-o mixtură sintactică de factură clasică și o melodică accesibilă, modală, a revelat un fir dramaturgic personalizat, prin suprapuneri politemporale subtile și un final deschis ca gest și semnificație simbolică. Partitura lui Corneliu Dan Georgescu, ale cărei rădăcini s-au regăsit în

epatează cu ritmuri dinamice și inflexiuni de jazz, în spiritul celor americane din anii '50. Deși compusă în plină epocă totalitară, simfonia denotă abilitatea lui Tiberiu Olah de a se sustrage constrângerilor ideologice ale vremii, printr-o subtilă fuzionare a ethosului modal-românesc cu limbajul polifoniei bachiene și spiritul novator al muzicii europene de avangardă.

Întreaga diversitate expresivă, bogăție coloristică și ideatică a partiturilor incluse în program a fost pusă în valoare impecabil de către Orchestra „Concerto”. Sub bagheta decisivă a lui Bogdan Vodă – comunicativ, dezinvolt și eficient, atent la nuanțe, dar și la coerența demersului componistic – tinerii instrumentiști, dotați cu inteligență, seriozitate, maleabilitate, au cântat ca niște artiști experimentați (de altfel, mulți dintre ei s-au remarcat atât ca soliști, cât și în diferite ansambluri camerale).

Concluzia care s-ar impune ar fi aceea că, oricât de avid să exploreze și experimenteze noutatea ar fi fost,

minimalismul arhetipal și în principiul consonanței – tratată dual major-minor – a reactualizat aspirația autorului către esențializarea actului componistic dincolo de curgerea temporală măsurabilă, integrând tensiunea emoțională într-o formă statică. I-au urmat două mișcări din *Dansul macabru* conceput de Frank Zabel, un alt opus dificil ca sincronizare a expresiei celor patru instrumente, ca abordare tehnică și ca implicare tensională, discursul sonor fiind colorat prin efecte timbrale ce-au individualizat pulsația izoritmica dominantă. Destinat încheierii evoluției formației Solartis, cvartetul lui Viorel Munteanu (compus cu 3 decenii în urmă) s-a redefinit – în contextul repertorial deja enunțat – ca o replică modală de filiație post-enesciană, încadrabilă în tipare clasice (lied-sonată-variațiuni-rondo) ce și-au dovedit, și cu acest prilej, viabilitatea în timp.

Ce mi se pare important de subliniat, alături de calitatea celor patru lucrări prezentate, este câștigul evident al componisticii contemporane – în primul rând românești – care și-a atras, pentru a o performa, cu receptivitate, inteligență și sensibilitate în arcuirea demersului fonic, tineri muzicieni de calitatea lui Sabin Penea, Ana Maria Marian, Laura Zecheru și Andrei Nițescu, ce se implică cu evidentă plăcere în procesul interpretativ. Portretul pe care ei îl realizează muzicii noi este unul creativ, în fiecare pagină pe care o redau investind o parte din propria lor personalitate artistică, așa cum o fac și cu repere din dramaturgia muzicală de factură clasică.

Abil în parcurgerea celor mai diferite stiluri, dar și în asumarea unor proiecte cât mai speciale, a doua zi după recitalul din cadrul Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi cvartetul Solartis a deschis, de altfel, și seria celor șapte evenimente găzduite de Comuna Universitară, în scopul de a reliefa potențialul și versatilitatea spațiului generos pe care îl posedă curtea interioară a Universității București. Cu aceeași bucurie cu care s-au apropiat de partiturile contemporane, cei patru interpreți au dedicat auditoriului divers al aceluși spațiu non-convențional – care ar putea facilita socializarea studenților și interacțiunea acestora cu profesorii lor într-un cadru informal – opusuri clasice și romantice (semnate de Mozart, Schubert și Dvorak), alăturându-le o selecție atractivă de lucrări iconice din cultura pop-rock a ultimilor 50 de ani (aparținând lui Deep Purple, Depeche Mode etc.), prelucrate în versiune proprie.

Adepti ai unei neobosite reinventări a disponibilităților lor interpretative, Sabin Penea, Ana Maria Marian, Laura Zecheru și Andrei Nițescu ne-au demonstrat că au reușit sa-și situeze deja ansamblul, prin intermediul aparițiilor sale scenice, în topul aprecierilor formațiilor românești de gen. Le urăm succes în

promovarea a noi aspecte relevante ce pun în lumină cultura urbană, relaționând-o cu valorificarea consecventă a creației camerale. Și, nu în ultimul rând, să se aplece cu aceeași pasiune și vigoare asupra arsenalului muzical contemporan, construind alte și alte perspective asupra viitoarelor lor evoluții scenice, așa cum au făcut-o și până acum!

Loredana BALTAZAR

SIMN 2016 sub semnul polarităților *Yin-Yang, Vid-Plin, Cer-(Om)-Pământ* (II)

Gânduri despre Concertul Orchestrai de cameră Radio

Inclus în secțiunea *Ulysse*, Concertul susținut de către Orchestra de Cameră Radio în 25 Mai 2016, sub bagheta lui Cristian Oroșanu a extins, pe de o parte, aria „rătăcirilor”, în *cerc*, ale personajului homeric în căutarea noutății, simbol al voinței de depășire a limitelor cunoașterii, pe de altă parte, a sporit consistența actului componistic datorată *sufleurilor vitale* provenite din *Vid*,

prin cele patru *prime audiții absolute* incluse în program: *Cristiane pentru orchestră* de Dan Buciu, *Sonorități și anemone III* – Concert pentru vioară, violoncel și orchestră de coarde a lui Ulpiu Vlad, *SymConcertPhony pentru trompetă și orchestră, op. 175* de Liviu Dănceanu și *Mysterium tremendum II* – Cantată pentru mezzosoprană și orchestră de Livia Teodorescu-Ciocănea.

Varianta a unei prime versiuni, comandată de către Dan Dediu pentru ansamblul cameral „Profil”, piesa *Cristiane* ilustrează tocmai *pluralitatea circulară* determinată parcă de „plinătatea Vidului”, a mișcării „treptelor mobile” existente în folclor și ordonate în conformitate cu „modurile eterofonice supraoctaviante” la care apelează compozitorul pentru a sugera „virajele elegante”, șerpuite ale „unui schior în zăpada